

Innehållsförteckning

Framtid- vad är nästa steg?	1
Genomförda aktiviteter	2
Resepolicyn	2
Besök APT och chef/ledningsgrupper	3
Beteendeförändring och aktiviteter	3
Resfria möten – skype för företag	5
Cyklar	6
Vintercyklisten 2017/2018	7
Cyklar i Zenit- pilot på stadshuset och förvaltningshuset.....	7
Prova-på aktiviteter	7
RVU	8
Miljöbokslut – Fordonsstatistik	8
Aktivitetslistan	8
CERO	8
Kommunikationsplan hållbart resande	8
Ankaret – möten och resor i tjänsten	8
Reseportalen	8
Klimatklivet.....	9
Upphandlingar	9
Trafikantveckan	9
Gavle drift & service – fordonsavdelningen	9
Utbyte av fordon- fossilfri fordonsflotta 2020	9
Möten med fordonsansvariga	10
GDS hemsida & informationsbrev	10
Lånecykel	10
Områden	11
Arbetsuppgifter enligt uppdrag	13

Framtid- vad är nästa steg?

Vi har ofta tekniken, rätt drivmedel, policydokument och andra beslut, vi ser ändå röda siffror i MSP. Utifrån de erfarenheter och upplevelser jag haft när jag arbetat som Samordnare för hållbart resande ser jag allt tydligare att det är beteendeförändringen vi behöver arbeta mer med. För att nå målen i MSP anser jag det behövs fler insatser för att ändra resmönster hos de anställda. Ändra vad som är norm, gå från att se bilen som det enda alternativet till att tänka mer mobilitet och anpassa valet av transportsätt utifrån situation och förutsättningar. Att ha webbmöten eller ta cykeln så ofta som möjligt, men även resa med bil när det krävs. De verksamheter som behöver bil i tjänsten börja använda ruttoptimering, sparsam körning och tanka fossilfritt. En mycket viktig framgångsfaktor är

att se de olikheter som finns i kommunens verksamheter. Att vi inser att det inte finns en lösning för alla inom hållbara transporter.

Som jag skrev inledningsvis har vi ofta tekniken, det finns biogasbilar att tillgå, vi har biogastillverkning i Gävle men endast två tankstationer att tillgå. Att bara ha två tankstationer i Gävle kommun räcker inte för att den dagliga kommunala verksamheten ska fungera, vi kan inte ha hemtjänstpersonal som åker flera kilometer extra för att tanka sin biogasbil. Vi har nu många el-laddstolpar på plats, men det finns ändå vissa verksamheter som inte kan använda elbil i sitt dagliga arbete. Därför behöver vi ibland göra kompromisser och anpassa de val vi gör utefter de förutsättningar som finns. Men när vi gått igenom detta och gjort de bästa miljömässiga valen som möjligt så återstår ändå frågan om att ändra våra dagliga rutiner, våra invanda beteenden. Det kanske är så att vi inte ens reflekterar över att vi tar bilen till mötet som är 2 kilometer bort?

Förankring och delaktighet är två viktiga delar för ett förändrat resbeteende vilket jag upplevt när jag arbetat i kommunens olika verksamheter men är även ett återkommande område i flera studier. Genom att förankra och skapa förståelse för det planerade arbetet redan i ett tidigt stadium säkerställs att berörda känner sig engagerade i frågan och kan stötta processen och implementeringen av resepolicy och MSP. Förankring och delaktighet kan skapas genom möten, workshops, samråd, avstämningar, diskussioner mm. Att vara Samordnare för hållbart resande har öppnat många dörrar ut i kommunens verksamheter där jag fått deltagit på APTer, anordnat workshops och utbildningar eller bara finns där som bollplank. Andra framgångsfaktorer tror jag är att denna tjänst fungerat som en bra "bro" mellan *KLK övergripande planering* och GDS fordonsavdelningen.

I arbetet med resepolicy och MSP är det viktigt att det finns ett bra stöd till chefer och ledningsgrupper att kunna fatta beslut och skapa rutiner som både gynnar den dagliga verksamheten och främjar hållbart resande. Jag blir mycket oroad när jag ser utvecklingen att ingen framöver vekar äga frågan med implementering av resepolicy och arbetet med de interna transportmålen. När vi talar om de externa målen är ansvarsfördelningen mer tydlig. Jag anser att Gävle kommunkoncern bör föregå med gott exempel för näringsliv och övriga aktörer i Gävle.

Jag tror inte att förändring och gröna mål i MSP kommer av sig själv bra genom att vi fattat beslut om olika policydokument. Det är våra handlingar och agerande som kommer leda till ett grönare och mer välmående Gävle kommun. Det är tillsammans vi kan göra den förändringen!

Genomförda aktiviteter

Resepolicy

Under 2016-2018 har flertalet operativa aktiviteter genomförts i arbetet med att implementera resepolicy. Under åren har jag träffat ca 80 olika verksamheter och utbildat både i resepolicy, hållbart resande och hur vi har resfria möten med hjälp av skype företag. Kontinuerliga träffar med chefer och verksamheter är en viktig del av implementeringen av resepolicy för att kunna skapa aktivitet, återkoppling och förändring. Även träffar i chef- och ledningsgrupper har genomförts både i förvaltningar och bolag.

[Cykelavtal](#) och utbildning i Sparsam och säker körning har upphandlats och ska underlätta för arbetet med hållbart resande. Det finns ytterligare ett stort antal aktiviteter som genomförts under året runt om i bolag och förvaltningar kopplade till MSP och resepolicy. Många verksamheter har drivit och genomfört en hel del egna projekt som främjar hållbart resande. Bland annat EDV som anordnade en egen cykeldag med föreläsare och prova-på-aktiviteter i samband med att de minskade sin fordonsflotta och köpte in flertalet nya elcyklar.

Jag har även tagit fram en [Aktivitetslista](#) som bygger på Resepolicyn. Jag hoppas den kan vara ett hjälpmedel till chefer och verksamheter för att enkelt kunna välja aktiviteter och åtgärder som passar just deras verksamhet. Tyvärr har jag inte hunnit marknadsföra eller använda Aktivitetslistan särskilt mycket då jag hade tänkt "lansera" den i samband med den nya reviderade resepolycyn. Tyvärr drog revideringen ut på tiden men jag hoppas aktivitetslistan kan komma till användningen tillsammans med den reviderade resepolycyn.

Genom arbetet med implementeringen av resepolycyn framkommer det tydligt är att det krävs ett aktivt operativt arbete med resepolycyn för att få hela kommunkoncernen att implementera policyn. Många verksamheter har idag varken tid eller möjlighet. Under augusti 2018 avslutas projektanställningen Samordnare hållbara resor och därför är det viktigt att se över hur detta operativa arbete kan fortsätta framöver. Det är viktigt att samtliga nivåer är engagerade, VD, förvaltningschefer, chefer och medarbetare. Det krävs mer tydlighet vad gäller uppföljning och chefers ansvar för att medarbetare skall följa resepolycyn.

Besök APT och chef/ledningsgrupper

Riktade aktiviteter mot chefs- eller arbetsgrupper är en mycket viktig framgångsfaktor. Att vara nära verksamheten och sätta sig in i deras vardag, lyssna och anpassa arbetet utefter de förutsättningar som finns är viktigt för att lyckas få till ett förändrat resbeteende. Återigen är det viktigt att förstå att det inte finns en universal lösning, kommunens verksamheter ser så olika ut. Att få göra detta är något av det som varit roligast och mest givande. Du får träffa verksamheterna i deras vardag och kan anpassa den information du vill ge till just den målgruppen. Att träffas på detta sätt skapar mer engagemang och delaktighet än större mer öppna träffar. Det är vid dessa tillfällen flest diskussioner och "aha"-upplevelser har funnits.

För att få till en beteendeförändring gäller det att inte slå någon på fingrarna och berätta att någon gör fel. Att lyfta förebilder och konkreta vinster med att t.ex. resa mer hälsosamt och hållbart gör att målgruppen lättare tar till sig informationen och i bästa fall göra en förändring. **Att kommunicera lättamt och positivt är en framgångsfaktor. Min erfarenhet är att många fler blir förändringsbenägna om vi pratar om hälsofördelar än att beskriva miljöhotet. Att prata om den egna hälsan eller miljön i Gävle är mer greppbart än smältande isar i Arktis.**

Vid besök på arbetsplatser är det ibland så att det finns en viss misstänksamhet och negativ attityd inför tex cyklar eller elbilar. Jag har märkt att det då är mycket viktigt att först lyssna vad de anställda är oroliga för och bemöta dessa frågor och funderingar på ett bra sätt. Negativa diskussioner kan vändas till positiva där de anställda kan se fördelarna med hållbart resande - ekonomiska, miljömässiga och sociala. Därför är det viktigt att vara påläst och säker i ditt budskap för att kunna bemöta frågorna på plats.

Tips in för framtida platsbesök APT, workshops mm

- Vara konstruktiv i sitt bemötande med de olika typerna av människor man möter. Man får olika typer av frågor och åhörarna har olika inställningar till hållbart resande
- Det är en startsträcka innan man känner sig trygg och påläst för att hålla en föreläsning/workshop. Viktigt att känna sig trygg i sitt material för att vinna förtroende hos åhörarna.
- Ha bakgrundsinformation om gruppens resande, enklare då att anpassa diskussionerna så det passar arbetsgruppen.
- Viktigt att chefer deltar i träffarna. Om chefer inte deltar är risken att medarbetarna uppfattar att det inte är så viktigt med hållbart resande.

- På något sätt marknadsföra APTer och workshop på något sett. Nu har jag mestadels ringt runt till chefer och frågat om jag kan få komma på besök eller så har de fått tips av någon MSP-samordnare och cheferna har själva hört av sig.
- Kan delar av hållbart resande bäddas in i introduktionsutbildning och chefsutbildning?

Beteendeförändring och aktiviteter

Ett exempel på beteende-aktiviteter är *Verkstad hållbart resande* som genomfördes med enhetschefer på omvårdnadsförvaltningen med tema beteendeförändring och mobilitet. En förmiddag träffades enhetschefer, fordonssamordnare, samordnare hållbart resande och Omvårdnads miljöutvecklare för workshop om vad omvårdad kan ha för aktiviteter för att främja hållbart resande och följa resepoliticy. En mycket givande dag som vi hade förhoppningar att kunna följa upp men tyvärr hann vi inte genomföra en uppföljning. Jag hoppas att liknande workshops kan hållas framöver, det finns ett [korschema och annat material](#) från dagen. Verkstad hållbart resande är en del av projektet som gjorde tillsammans med konsulten Ulf Denholt från Move. www.move.se. Finansierades av MSP och beteendegruppen.

Under dessa workshops skapas delaktighet och förankring, det är viktigt att verksamheterna själva känner att de "äger" sina aktiviteter och kommer fram till egna lösningar för den specifika verksamheten. Vi som samordnare och miljöutvecklare ska finnas där för att stötta. Fokus är att få fram vad verksamheten kan sluta med, börja med, och ska fortsätta med. Denna typ av gruppdiskussion har varit väldigt kul och givande och vi har fått in mycket positiv respons från deltagarna. Jag har använt likande koncept även i andra grupper.

Framåt

Jag hoppas att kommunen även framöver kommer arbeta med att få implementeringen av Resepolicy och MSP som en del i det ordinarie arbetet i alla verksamheter. Att hållbart resande inte ska vara något krångligt "måste" som hanteras på sidan av utan att verksamheter själva kan reflektera över sin resor, med hjälp och stöd kunna välja de mest hållbara alternativen för, ekonomin och arbetsmiljön. Det bör eftersträvas att hållbart resande ses som en del av ordinarie verksamhet och därmed infogas i det normala budgetarbetet.

Resfria möten – skype för företag

Ett av de större områden jag arbetat med under dessa knappt två år är att främja användandet av resfria möten. Jag började med att göra en nulägesanalys och insåg att ett samarbete med IT-avdelningen behövdes eftersom ingen riktigt "ägde" frågan. Det fanns och finns ett stort intresse bland anställda i kommunen att använda distansmöten mer, viljan fanns men det saknades utrustning och utbildning. Jag satte då ihop en enklare grundutbildning för skype företag, en utbildning som tar 1,5 timme och är både teoretisk och praktisk. Ca 300 personer gått utbildningen.. Enligt den enkät jag skickat ut är många nöjda, vissa ville ha mer tid till att testa själv och andra tycket tiden var lagom. En del tyckte utbildningarna gick för fort fram andra ville ha mer avancerade tips. Att behovet är stort för att utveckla resfria möten syns även i resultatet från RVUn.

Den framgångsfaktor jag främst vill lyfta fram är att blanda teori och praktik vid samma tillfälle och ha fokus på de praktiska delarna. Är perfekt att låta alla få testa själv och sen kunna gå runt och hjälpa när de stöter på problem eller frågor.

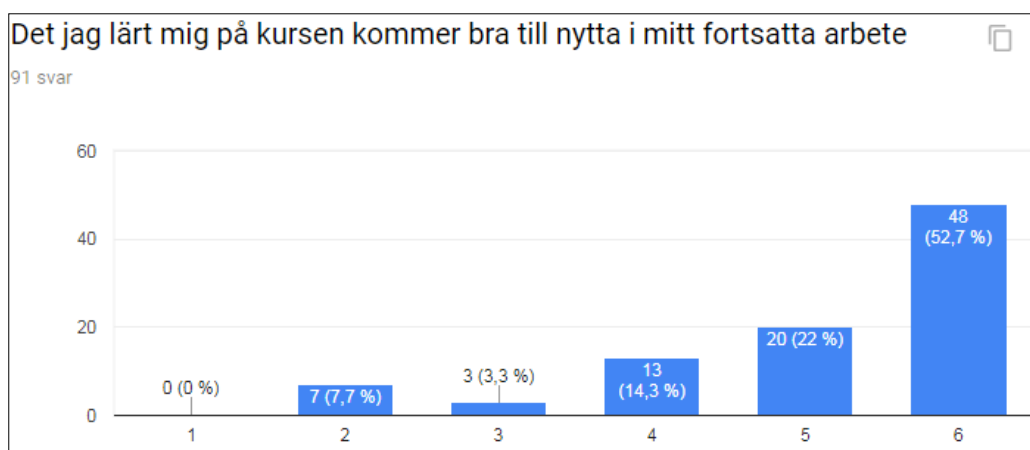
Citat från deltagarenkäten:

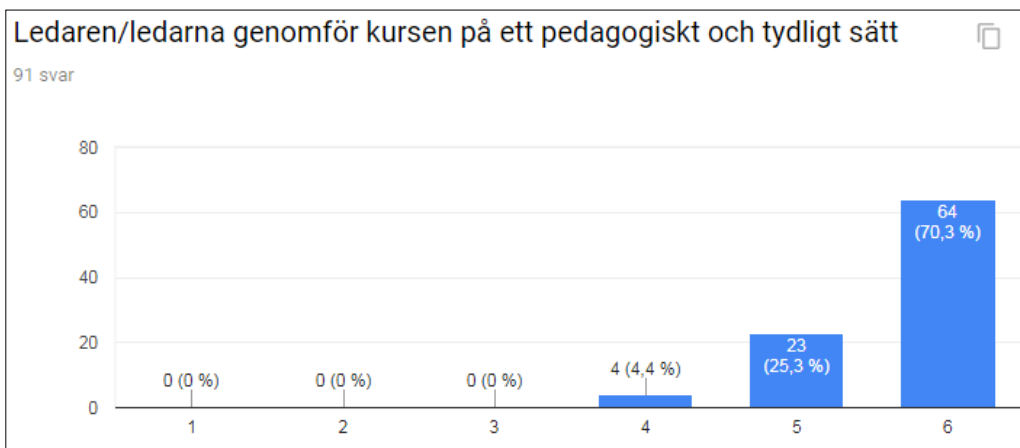
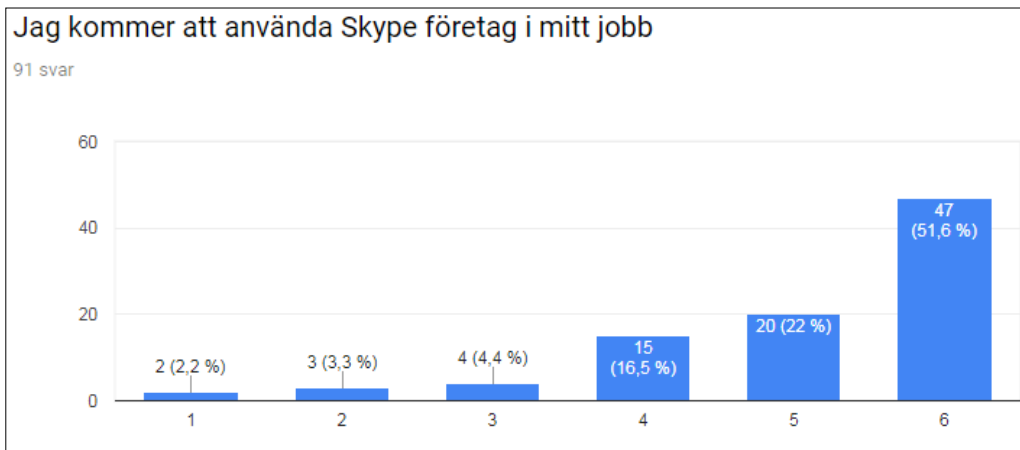
"Stöd från ledande chefer att ALLA i koncernen ska gå kursen. Uppföljning kan vara bra, speciellt om det kommer uppdateringar. Viktigt att kursen finns i koncernens kursutbud även i framtiden eftersom det kommer ny personal hela tiden så det inte blir en boom nu hösten 2017. Obligatorisk för nyanställda?"

"Jag tyckte allt var bra, lättsamt och tydligt, det gillar jag. I nuläget är jag helt nöjd. Vid ett eventuellt uppföljningstillfälle kanske det har dykt upp fler frågor, när man använt det ett tag. Men som en första introduktion var kursen perfekt!"

"Jag tycker den var bra för den utgick från våra behov och att den var praktisk, att vi fick testa själva. Mycket bra utbildning som alla skulle få gå."

"Bra innehåll och mycket bra kursledare, jag hade kanske mer kunskap ämnet än många andra i gruppen men tycker att jag fick mig ny kunskap ändå. Toppenbra helt enkel!"

Eftersom utbildningarna inte kommer kunna fortsätta just nu så har jag satt ihop instruktioner för resfria möten som finns på ankaret. Denna instruktion har IT-avdelningen och deras kommunikatör sett över. Den finns på [Ankaret- Möten & Resor i tjänsten – Skype](#). Allt annat material finns i [mappen Resfria möten - Skype företag](#).

Statistik – skype företag

Jag har även samarbetat med IT-avdelningen för att ta fram ett verktyg som visar statistik över användandet av skype per förvaltning och bolag. Detta för att kunna se vilka som använder sig av distansmöten och inte. Med hjälp av statistiken kan riktade åtgärder sättas in eller goda exempel kan lyftas. Dahlgren, Daniel daniel.dahlgren@gavle.se är kontaktperson på IT-avdelningen för detta projekt. Tyvärr har detta verktyg och projekt inte hunnit blivit klart innan jag avslutar min tjänst.

Framåt

Framöver är det viktigt att få någon som äger och driver frågan om resfria möten, Skype för företag. I dagsläget uppger IT-avdelningen att de inte har det uppdraget men att även de ser ett ökat behov av support och utbildning för de anställda. Jag hoppas at utbildningar kan få fortsätta i någon form då jag vet att det varit mycket uppskattat och sänkt tröskeln för många att börja använda sig av distansmöten. Finns även ett stort behov av att utrusta videokonferens rum, i dagsläget finns inget rum att låna om större webbmöten ska hållas. Att investerade i ny videokonferensteknik som placerades ut i både nya och befintliga konferenslokaler är viktigt för att följa med i digitaliseringen.

Cyklar

Under åren har några inventeringar av cyklar genomförts. Jag har under 2017 ringt runt till rektorer och förskolechefer på uppdrag från Sofia Lord för att se över cyklarna på Utbildning Gävle. [Den inventeringslistan hittar ni här](#). Det framkom att många arbetsplatser ser möjligheten att cykla mer i tjänsten och på så sätt ersätta privatbilskörning. Många uppger dock att de tyvärr inte kan köpa in cyklar då de inte har råd. Om det skulle finnas pengar att investera föreslår jag att elcyklar placeras på Utbildning Gävle på de arbetsplatser som menar att de kan ersätta privatbil i tjänsten med elcykel. Ett av de svåraste områdena med resepolicyn är just hur vi ska minska privatbilskörningen på UG som står för nästan hälften av all privatbilskörning i tjänsten.

Under 2017/2018 startade Elin Frisk upp ett arbete där Trivector gjorde en rapport om det är möjligt att genomföra en cykelcentralisering i Gävle kommun. Dokument om detta finns på [O-miljöstrategiskt program- cykelcentraliseringen](#).

2018 genomförde Coop studenten Lina Sjölin en större inventering av cyklarna genom att ringa runt till berörd personer i förvaltningarna.

Vintercyklisten 2017/2018

Vintercyklisten är ett bra exempel på ett gott samarbete mellan de som arbetar med hållbart resande externt och internt. Jag tror att det finns fler områden där samarbeten kan startas, oftast är det samma typ av aktiviteter som genomförs men det är olika målgrupper.

Att erbjuda ca 20 kommunanställda att vara med i Vintercyklisten är en bra uppmuntran från arbetsgivaren att fler ska börja vintercykla. Intresset och ansökningarna internt har varit många, över 100 ansökningar för de 20 platser som fanns. Detta visar att det finns ett intresse bland de anställda att vintercykla, då är det extra kul att kunna uppmuntra det. Statistik från vintercyklisten visa att nästan alla som deltagit fortsätter att cykla under resten av året samt nästkommande år. [Material från vintercyklisten 2017/2018](#).

Cyklar i Zenit- pilot på stadshuset och förvaltningshuset

Två piloter har genomförts på stadshuset och förvaltningshuset där deras cyklar har lagts in i zenit för att samla bokning av bilar, cyklar och X-trafikkort på samma plats. Tidigare bokades cyklarna i Outlook. I samband med detta deltog jag på förvaltningsfika på förvaltningshuset och informerade om hur cyklarna bokas samt att en [bokningsguide](#) lades upp på ankaret. Vad jag hört är i alla fall kundtjänsten i stadshuset mycket nöjda med denna typ av bokning då de har lättare att hjälpa de personer som kommer till receptionen. Jag tror även att de i förvaltningshuset är nöjda med bokningarna i Zenit, jag har i alla fall inte hört något annat.

Efter att min tjänst avslutat har jag kommit överens med att GDS- fordonsavdelningen kan vara kontakt för stadshuset och förvaltningshuset.

Framåt

Framöver hoppas jag att Gävle kommun kan få till en heltäckande reseportal som både inkluderar bilar, cyklar och kollektivtrafik. Se mer under rubriken – reseportal. Zenit har funkade mycket bra som bokningsmodul nu när både bilar, cyklar och busskort kan hanteras där. Hur det blir framöver återstår och se. Jag hoppas att en reseportal kommer upphandlas i snar framtid. Se Separat avsnitt för reseportal.

Prova-på aktiviteter

Många olika typer av prova-på aktiviteter har genomförts både för bilar, cyklar och buss. Prova på-kampanjen med X-trafik pågick april- maj 2017. Cirka ett år efter kampanjen har 3 170 resor gjorts på prova på korten. Intresset för att få delta var mycket stort med många ansökningar. Även roligt att se att korten fortfarande används.

Att få prova-på olika typer av transportsätt sänker ribban för att t ex boka cykeln och använda den i stället för bilen. Min erfarenhet är att mer riktade aktiviteter ger bäst effekt, tex att testa elcyklar med en hel avdelning på ett APT-tillfälle. Att ha "dropp-in" aktiviteter lockar sällan personer att komma. Prova-på-aktiviteter för kollektivtrafik, Vintercyklisten eller besöka specifik avdelning har med bäst effekt.

RVU

RVU frågorna har vart de samma under många år. Kanske är det dags att se över frågorna och ha ännu mer beteendeförändring i åtanke när frågorna uppdateras. Dock är det bra att ha vissa frågor de samma för att kunna jämföra över tid. [Dokumentation om RVU](#). Bla lathund för genomförande och resultatet för 2017/2018.

När RVU-svaren kommit in har jag gjort enklare analys på resultatet och rapporterat detta till respektive MSP-samordnare. Jag har även kompletterat med fordonstatistiken från samma år. Något som varit uppskattat och get verksamheterna en uppdaterad bild över hur de reser.

Miljöbokslut – Fordonsstatistik

Se separat mapp och dokument. Finns ett omfattande dokument med kommentarer och instruktioner för fordonstatistiken. [O:\Projekt\Miljöstrategiskt program\Genomförande MSP\Hållbart resande tjänst\Samordnare hållbart resande 2016-2018\Avslut tjänst\Fordonsstatistik](#)

Som övergripande kommentar tror jag att vi i dagsläget mäter för mycket gällande fordonstatistik. Jag rapporterade ca 10 mätetal i Stratsys. Vissa av mätetalen har komplicerade uträkningar vilket jag tror gör resultatet svårtolkat för tjänstemän och politiker. Jag anser att mätetalen skulle kunna minskas ner till några få som berör tex körda kilometer, andel fossilfria fordon, drivmedelstatistik, koldioxid mm.

Aktivitetslistan

CERO

Kommunikationsplan hållbart resande

Ankaret – möten och resor i tjänsten

Mindre uppdateringar har gjorts under 2017 för att städa bort gammal och uppdaterad information. Jag hade som mål att göra en mycket större och omfattande uppdatering av Möten och resor i tjänsten men eftersom ankaret ska uppdateras har detta inte genomförts.

Ett annat större problem som jag stött på är att det inte finns någon tydligt ansvarig på kommunikationsavdelningen för internkommunikation, vilket har ställt till det och försvårt mitt arbete flera gånger då jag är väldigt beroende va att få ut information till medarbetare via tex intranätet. Om detta har jag och KLK haft dialog med kommunikationsavdelningen och även de är medvetna om problemet.

Reseportalen

Se [separat dokument och mapp](#) med mejlkonversationer, intervjuer och kommentarer.

Genom att införa en reseportal kan vi påverka anställdas val av resa mot de mer hållbara alternativen. Att införa en reseportal kräver ganska mycket arbete och resurser både i tid och pengar. Det är viktigt att reseportalen är enkel att använda och gärna snyggt designad för att trevligare upplevelse av användarna. Det behövs tid för att lyckas med en bra implementering med marknadsföring internt och instruktioner om hur portalen ska användas. Om en reseportal införs så anser jag att den ska vara kompatibel med både bilbokning, kollektivtrafik och cyklar för att få den effekt som önskas. Annars är det nog så att alla bokar på det sättet man är van vid om det blir för komplicerat eller utspritt.

Klimatklivet

Upphandlingar

Trafikantveckan

För 2017 hade jag planerat några [aktiviteter under veckan](#), så som skype utbildning, prova-på elcykel, information om x-trafiks företagskort. Många av dessa aktiviteter hade jag planerat att samköra med Energi & klimatrådgivaren på KLK. Tyvärr blev det inga interna aktiviteter under trafikantveckan. Detta berodde till största del på att det inte finns någon på WPE som arbetar med internkommunikation och detta arbete föll mellan stolarna och bollades mellan Samhällsbyggnad, GFABs eller KLKs kommunikatörer. Till framtida år börja minsta 3 månader innan med att försöka få hjälp med kommunikationen, jag började 1,5 månader innan vilket visade sig vara för ont om tid. Samkör gärna aktiviteter med samhällsbyggnad, Energi & klimatrådgivare eller andra om möjligt.

Andra kommuner

Berättat om Gävle kommuns arbete med fossilfri fordonsflotta och hållbart resande för dalapolitiker och tjänstemän 2 gånger i Falun.

Deltagit och berättat om Gävle kommuns arbete på Gröna Bilisters konferens 2018 i Eskilstuna. Temat var Mobilitet och beteende. [Här finns en film på föredraget](#). Efter föredraget i Eskilstuna blev jag kontaktad av [tidningen Miljö & Utveckling som skrev en artikel](#) om Gävle kommuns och mitt arbete med hållbart resande.

Länsstyrelsens Västmanlands seminarium om hållbara transporter. [Webbseminarium som filmades](#). Kan säga att det kändes väldigt speciellt och lite svårt att prata inför ca 40 personer som du inte ser och sitta på sitt rum i Gävle.

Västernorrland - Hållbara resor

Tips på framtida aktivitet som jag gärna hade velat genomföra i Gävle kommun men som inte hanns med är någon form av personalutmaning för hälsa och arbetspendling. Ett bra exempel på detta är Västernorrlands projekt Hållbara resor. De har kört en kampanj som heter App & GO! De beskriver att denna aktivitet har haft stor genomslagskraft och nått ut till många anställda. [Läs mer här](#)

”Under hösten 2017 kördes första omgången av hälsoutmaningen App & go genom en app som utvecklades just för detta ändamål. Det var en hälsoutmaning för att motivera till mer motion, samtidigt som man gör en insats för miljön. Medarbetarna tävlade både individuellt och tillsammans med sin organisation. Utmaningen uppskattades väldigt mycket och därför körde vi en tävlingsomgång till under vår/sommar 2018”

Gavle drift & service – fordonsavdelningen

Utbyte av fordon- fossilfri fordonsflotta 2020

Jag ser det som en mycket viktig pusselbit för Fordonsavdelningen att göra en strategi för hur målet 2020 ska nås, vilka hinder som finns på vägen och hur vi ska kunna komma runt den. Det är viktigt att få bra koll på hur nuläget ser ut och vilka insatser som kommer behövas göras de två närmaste åren och vilka delmål som ska finnas. Vad kan vi påverka internt inom kommunen och vad påverkas av externa faktorer. Även bättre uppföljning hur det interna arbetet på GDS fungerar. Vi har nästan 100 fordon och många av dessa är idag dieselfordon.

Jag har skapat en [Excelfil](#) för att kunna följa utvecklingen på de nya bilarna som kommer in under åren. Den återfinns i mapparna för fordonsavdelningen. Har nedan är en tabell på de bilar som tillkommit fram till och med 180303. Data är hämtad från exportfilen i Zenit.

Senast Uppdaterad:	180803
Drivmedel	Antal
Biogas	11
Elbil	7
HVO Diesel	14
Diesel	1
Totalsumma	33

För att få en bra omvärldsbevakning vill jag tipsa om att delta i Fossilfritt Sveriges konferenser, prenumerera på [2030-sekreteratets nyhetsbrev](#) som innehåller nyheter gällande Bilen, bränslet, beteendet.

Möten med fordonsansvariga

Gavle Drift & service fordonsavdelning har var annan eller var tredje månad anordnat fordonsträffar för de fordonsansvariga som finns i olika förvaltningar inom centraliseringen. På dessa möten har jag deltagit och pratat om bland annat fordon och drivmedel statistik, informerat om de olika typer av drivmedel som används i kommunens bilar samt hur och vart de tankas. Samt informerat om andra typer av transportsätt så som buss, cyklar och skype. Nivån på detta möte är väldigt praktisk där bla kommande aktiviteter tas upp, hinder eller problem som avdelningarna upplever eller enklare informationspunkter. Ett bra forum för dialog och diskussion.

Detta är det bra forum för att få ut information till fordonssamordnare ute i verksamheterna. Dock upplever jag ett problem att viss information stannar i detta forum och inte tar sig vidare ut till fordonsanvändarna. Jag tror detta mötes forum har stor potential att bli en viktig kommunikationsväg i kommunikation med Fordonsavdelningens informationsbrev som går ut en gång i månaden.

GDS hemsida & informationsbrev

Viktigt att ha en uppdaterad hemsida att hänvisa till, innehållande information om sparsam körning, drivmedel, tankställen mm. Sånt som underlättar för verksamheterna att agera mer hållbart med kommunens fordon. Kul om man även i fortsättningen kan skriva om hållbart resande i informationsbrevet.

Låncykel

Bland annat har en elcykel lånats ut i två veckor till ca 17 verksamheter för att fler ska få testa att använda elcykel i tjänsten eller arbetspendling. Denna aktivitet leder förhoppningsvis till att fler verksamheter köper in tjänstecyklar.

En elcykel köptes in under 2017 för MSP-pengar, den placerades på GDS för att kunna lånas ut till kommunens verksamheter. En handbok över cykeln togs fram och en låne-lista upprättades i Excel. Jag har ansvarat för cykeln fram tills nu, jag och min avd chef beslutade att cykeln kan finnas kvar på GDS för utlåning. Cykeln är inköpt hos Posa och har dubbdäck för vintern. Hittills (180612) har 17 personer och verksamheter lånat och testat elcykeln. Mycket uppskattat både vinter och sommartid. Jag har marknadsfört lån av elcykel på APTer, månadsbrev, GDS hemsida och som nyhet på ankaret. Se nedan för exempel på text.

- Information på GDS hemsida <http://www.gavledriftservice.se/Fordonsuthyrning/Lana-och-testa-elcykel/>
- Länk till [Fordon – utlån av elcykel](#)

Låna och testa elcykel

Visste du att hälften av alla resor som görs i tjänsten inom Gävle kommun är under 4 km? På dessa resor skulle en elcykel passa perfekt! Att använda cykel i tjänsten är både bra för ekonomin, hälsan och miljön.

Nu finns det en elcykel som verksamheter inom Gävle kommunkoncern kan få låna under 1-2 veckor för att få testa på hur smidiga och användbara elcyklar är i tjänsten eller för arbetspendling. Du och din verksamhet får gratis låna elcykeln under en kortare period. Förhoppningsvis är ni nöjda med användandet och kanske blir intresserade av att köpa in en egen elcykel till er verksamhet! Skicka ett mail till maria.stika@gavledriftservice.se med uppgifterna som listas nedan

- Kontaktperson
- Telefonnummer & E-postadress
- Förvaltning/bolag
- Verksamhet
- Datum då elcykeln önskas låna

Jag hoppas att denna prova-på möjlighet kan få fortsätta även framöver. De verksamheter som fått testa elcykeln är mer positiva efteråt att köpa in en elcykel till verksamheten samt att flera av de som arbetspendlat med elcykel säger att de funderar på att köpa en elcykel som alternativ till bilen.

Områden

Under dessa snart två år har vi tillsammans hunnit med många aktiviteter kring transporter och hållbart resande. Här nedan summerar jag de aktiviteter som genomförts tillsammans med olika personer och verksamheter runt om i kommunen. Under åren har jag främst arbetat med 4 fokusområden där åtgärderna riktar sig antingen mot chefer/ledning eller arbetstagare.

Resfria möten – Skype företag

- 41 utbildningar i resfria möten - Skype för företag
- Framtagande av utbildningsmaterial
- Återkommande möten med IT-avdelningen för att främja och starka arbetet med resfria möten med hjälp av skype företag
- Påbörjat arbete med IT-avdelningen för att ta fram ett verktyg för att kunna mäta användandet av skype-företag

Cykel/gång

- Genomfört upphandling för cyklar/elcyklar, service mm
- Utlån av elcykel till verksamheter i kommunen. 2 veckor per tillfälle, ca 14 verksamheter har testat hittills
- Vintercyklisten för kommunanställda i samarbete med Samhällsbyggnad och Region Gävleborg
- Instruerat elcyklar på flertalet APTer

Kollektivtrafik, tåg och flyg

- Pilotprojekt med att boka cyklar, busskort och bilar i Zenit (Stadshuset och förvaltningshuset)
- Prova-på-perioder för kollektivtrafik i samarbete med X-trafik
- Utmaning x-trafik företagskort

Fordon - tjänstebilar och privatbilskörning

- Fordonsstatistik till miljöbokslutet 2016-2017
- Anordna fordonsträffar men ansvariga i centraliseringen, ca 5 tillfällen under 2017, 2 under 2018
- Genomfört upphandling för Sparsam & säker körning
- Arbetat med fordonscentraliseringen, utbytet mot fossilfria fordon. (Hittills i år är 31 biogasbilar och 12 elbilar beställda, samt en del HVO-dieslar)

Övrigt. Berör alla områden

- 35 Apt besök med samtal om hållbart resande och resepolicy
- Besök i ledning- och chefsgrupper, koncernledning för att diskutera resepolicy och hållbart resande
- Workshop med enhetschefer på omvårdnadsförvaltningen med fokus hållbart resande.
- Arbetat med CERO
- Frukostseminarie- Hållbart resande
- Genomfört resvaneundersökningen 2017
- Deltagit i arbetet med revideringen av resepolicy
- Framtagande av aktivitetslista för resepolicy. Ska finnas som stöd till chefer och verksamheter.
- Prova-på-dagar för elcykel, gas och elbilar. Ca 6 tillfällen
- Undersöka möjligheter till framtagande av reseportal
- Berättat om Gävle kommuns arbete med fossilfri fordonsflotta och hållbart resande för dalapolitiker och tjänstemän 2 gånger i Falun.
- Deltagit och berättat om Gävle kommuns arbete på Gröna Bilisters konferens samt Länsstyrelsens Västmanlands seminarium om hållbara transporter.

Arbetsuppgifter enligt uppdrag

- Kommunikation – kommunicera goda exempel mellan verksamheter, återkoppla på resvanor, marknadsföringsåtgärder, kampanjer och att anordna utbildningar som verkar målstyrande genom att t ex uppmuntra hållbara resor, öka medvetenheten hos medarbetare.
- Behovsinventering och praktiska åtgärder – Inventera behov av åtgärder på respektive enhet/avdelning och rapportera det till respektive MSP-samordnare. Göra analyser för vad verksamheternas övergång till hållbart resande får för ekonomiska vinster eller konsekvenser. Samt bidra i det praktiska åtgärdsarbetet, som till exempel att hålla utbildning i webbmöte eller koordinera arbetet med att prova på nya färdmedel, som till exempel elcykel.
- Beteendeförändringsarbete – operativt arbete i samarbete med MSP-samordnare för förvaltningar och bolag. Målgruppsanpassa arbetet och förbättra förutsättningarna att efterleva resepolicyen på avdelningar/enheter och coaching till MSP-samordnare och chefer i hur beteendeförändring i resvanor åstadkoms.
- Utveckla arbetet med återkoppling av fordonsstatistik och emissionsberäkningar. Regelbundet återkoppla användningsgraden, kostnad och effekter (t ex emission, körsträcka med bil och färdmedelsfördelning) till verksamheterna och kommunledningskontoret.
- Regler, riktlinjer och instruktioner – klargöra regler i resepolicyen, vid behov ta fram rutiner, som till exempel för användning av elcyklar.
- Utveckla reseportal – sida för bokning av tjänsteresor på intranät

Utvecklingsmöjligheter för tjänsten på längre sikt är att samordna tunga fordon, logistik och samordningsmöjligheter för transporter internt i kommunkoncernen.